

Výzva pěti svazů - navýšení konkurenceschopnosti

28.3.2025 - | Svaz chemického průmyslu ČR

Vážení, naše výše uvedené profesní svazy sdružují firmy ze sektoru sběru, třídění, využití a recyklace odpadů, znamenající zcela zásadní tržní podíl (přes 90 %) celého segmentu v České republice, a to jak firem privátních, tak firem komunálních, vlastněných obcemi a městy.

Po připomínkování řady posledních legislativních počínů Evropské unie a po připomínkování materiálů Evropské komise

Clean Industrial Deal a Omnibus, sdělujeme, že již není racionální dále pokračovat v nekončícím legislativní trendu

posledních let. Velká část evropské legislativy, která je již platná, s odstupem času a ve srovnání s dalšími kontinenty

ukazuje, že dosavadní legislativní směřování EU oslabuje evropské firmy a postupně snižuje kupní sílu evropských občanů. Jako zcela zásadní fakt považujeme již delší dobu evidentně klesající konkurenceschopnost evropského průmyslu. Projevuje se to i v oblasti oběhového hospodářství a recyklace.

To ukazuje na chybovost a neefektivitu dosavadního směřování. Prokazatelně se nenaplnily sliby, s kterými byla daná

legislativa prosazována. Chceme se proto tímto prohlášením přidat na stranu řady dalších organizací, jako například Svazu chemického průmyslu České republiky, Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů České republiky,

Hospodářské komory České republiky, Svaz průmyslu a dopravy České republiky, Českomoravské komory odborových

svazů a dalších, které se jasně vymezují k aktuálnímu stavu a požadujeme razantní změnu dosavadního legislativního

přístupu jak v Evropské unii, tak na národní úrovni.

Ve vztahu k posledním materiálům Evropské komise, které měly za deklarovaný cíl zvýšit konkurenceschopnost evropských firem vůči firmám z jiných kontinentů, sdělujeme následující:

1) Navržená opatření vnímáme jako zcela nedostatečná.

2) Navržený text vnímáme jako kontinuální pokračování Green dealu, byrokracie, netržních principů, tedy

klíčových bodů, které dovedly Evropskou unii a naše evropské firmy do současných problémů s konkurenceschopností, oproti firmám na ostatních kontinentech. Je nezbytně nutné změnit stávající „nárokovou“

ekonomiku na ekonomiku tržní, kde bude hrát zásadní roli otevřené tržní prostředí a konkurence nejlepších možných řešení ze strany soutěžících firem.

3) V navrhovaných nedostatečných opatřeních vidíme pro praxi bohužel jen pokračování dalšího obrovského

navýšení každodenních nákladů lidí i firem, ale žádné faktické a konkrétní škrtání legislativy. Žádné

konkrétní škrtání povinností, žádné navrhované redukce zaměstnanců EU, žádné navrhované redukce a zjednodušení procesů v EU, žádné reálné navýšení konkurenceschopnosti firem, žádné návrhy systémových finančních úspor na úrovni EU, žádné návrhy systémových zjednodušení života firem.

4) V první řadě požadujeme zastavení legislativních prací na úrovni Bruselu spojených s vydáváním dalších a dalších nových evropských povinností, které přinášejí další byrokracii, další náklady firmám, další zdražení pro občany. Každý týden nám chodí k připomínkování další nové předpisy, které vnímáme jako prohlubující stávající problém, nikoli jej řešící. Nejedná se o snižování povinností a zjednodušování procesů, jedná se o opak. To musí co nejdříve skončit. Dosavadní přístup EU k legislativě prokazatelně vyčerpá, či vyčerpává energii evropských firem a snížil výrazně jejich konkurenceschopnost. Stejně tak zdražil zboží i služby oproti ostatním kontinentům.

5) Kosmetické úpravy nepomohou, je nutné ráznější řešení. Co se týká námi řešené odborné problematiky, jako odpovídající současné geopolitické situaci, deklarované potřebě navýšování obranyschopnosti a potřebě řešení problémů Evropské unie a evropských firem s nízkou mírou konkurenceschopnosti, bychom vnímali zrušení Green dealových předpisů od roku 2019. Platné by zůstaly předpisy do roku 2018 (včetně). To by výrazným způsobem odlehčilo firmám, racionalizovalo by to řadu postupů a snížilo náklady lidem. Ostatní kontinenty se prokazatelně obejdou bez této široké a zatěžující legislativy. Prostor EU se bez ní také do roku 2019 prokazatelně obešel. Do roku 2018 se jednalo zejména o směrnice, což bylo v pořádku. V oblasti naší odbornosti šlo o směrnice k oběhovému hospodářství, které jsme vždy podporovali a plně podporujeme. Státy a regiony mohly na cestě ke stanoveným cílům využívat svých regionálních specifik, svých efektivních řešení, svých konkurenčních výhod. EU mohla využívat své pestrosti v regionech. Od roku 2019 však začala Evropská komise uplatňovat politiku překlápění směrnic na evropská nařízení. Rostla tedy centralizace a ústřední řízení a plánování. To má podle našich zkušeností výrazné negativní dopady na konkurenceschopnost evropského prostoru. V oblasti oběhového hospodářství to vidíme také. Vyžadování unifikovaných řešení, popírání soutěže a tržních konceptů a samotná přímo platná forma nařízení, způsobuje jednoznačný pokles výkonů a ekonomických výsledků, pokles pestrosti řešení, pokles konkurenceschopnosti v evropském prostoru. Tato politika způsobuje také další a další omezování menších podniků. Způsobuje také trvající další zdražování lidem, další inflační stres. Náš návrh by

také znamenal
zrušení z odborného hlediska nesmyslných opatření typu připevněných víček na PET lahvích nebo
zákazu
plastových brček. V podstatě jde jen o viditelné PR povinnosti, bez reálného odborného přínosu,
které však
zbytečně ztěžují život lidem.

6) Za další chceme zdůraznit, že v evropském prostoru je třeba co nejdříve zcela opustit využívání
tzv.

delegovaných aktů Evropské komise. Jsme toho názoru, že tento typ legislativy má velmi nízké
aspekty
demokratického schvalování a možnosti opravných prostředků a vyvažování v rámci legislativního
procesu.

V členských státech není žádná obdoba takovýchto legislativních nástrojů, nikdy se v čase
nevyvinuly. A proto

není vhodné, ani akceptovatelné, aby byly využívány z centrálního vedení EU. Mezi zásadní problémy
delegovaných aktů patří také to, že legislativa, která na ně odkazuje, je prakticky nevyužitelná pro
investory,

protože nikdo nemůže předpokládat, co budou delegované akty obsahovat, přitom jejich síla
ovlivnění finálního

nastavení je zcela zásadní. Příkladem budiž nařízení PPWR, které odkazuje na více než 30
delegovaných aktů

v období řady budoucích let. Žádný odpovědný investor nebude v takto nejasném legislativním
prostředí
investovat.

7) Pokud bychom měli pro příklad vybrat specificky významně škodlivé části legislativy z našeho
úseku, pak

požadujeme zrušení nařízení PPWR o obalech a obalových odpadech, tedy nařízení číslo EU 2025/40
(které

již při schvalování odmítlo podpořit Rakousko a Malta). Důvod je zásadní byrokratické zatížení, řada
nesplnitelných cílů, typická legislativa nikoli pro lidi, ale proti lidem, řada protichůdných cílů,
jednoznačně

ideologické založení předpisu, nikoli jeho postavení na podrobných a faktických nezávislých
analýzách dopadů,

apod. Jedná se navíc opět o legislativu, která jednoznačně zdražuje zboží lidem, zdražuje i potraviny.
Nařízení

způsobuje svými umělými legislativními zásahy opět vyšší míru neefektivity procesů v evropském
prostoru i vyšší

míru složitosti systému jako celku. To si však evropský průmysl již nemůže v současné době dovolit.

8) Dále požadujeme zrušení nařízení EU 2022/1616 o materiálech a předmětech z recyklovaných
plastů

určených pro styk s potravinami. Důvodů je více. Pro příklad uveďme ten, že je zcela nesmyslné
vyrábět

nuceně obaly pro potraviny z odpadů, což řeší jak již zmíněné nařízení PPWR, tak toto nařízení. A na
druhé straně

vyrábět např. koberečky do aut a všechny další výrobky z virgin materiálů, tedy z ropy. Logicky to
má být naopak.

Tam, kde není relevantní riziko ohrožení lidského zdraví, se mají využívat recykláty a tam, kde jde o
potraviny, či

zdravotní prostředky, se mají využívat prokazatelně zcela čisté primární plasty. Pak by toto nařízení nebylo třeba.

Tak, jako není třeba na žádném jiném kontinentu.

9) Dále požadujeme zrušení prováděcího rozhodnutí EK 2021/1752, kterým se stanoví prováděcí pravidla ke směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/904, pokud jde o výpočet, ověřování a vykazování údajů o tříděném sběru odpadu z plastových nápojových lahví na jedno použití. Důvod je ten, že rozhodnutí je zcela mimo odbornou realitu. Příklad – Předpis nastavuje prostředí, ve kterém zcela bez problémů můžete použít vytríděné PET lahve z nejmodernější třídící linky v České republice (Ostrava) do jakéhokoli typu recyklace, což je zcela v pořádku a standardně se tak děje. Ale kvůli tomuto Rozhodnutí EK již nesmíte takto vytríděné PET lahve započítat do předepsaných cílů sběru PET lahví. Toto samozřejmě nedává žádnou odbornou logiku a je to dalším typickým příkladem Green dealové legislativy, která zcela nesmyslně poškozuje moderní technologie a efektivní způsoby podnikání a přitom proto není žádné obhajitelné odborné zdůvodnění. V reálu tak tyto typy linek směřují obrovská množství PET lahví z komunálního odpadu do recyklace všech typů, ale nemohou se nezapočítávat do vytríděných množství PET lahví, tedy do legislativně stanovených cílů sběru.

10) Jako klíčové vnímáme také systémové uvolnění legislativy na úseku energetiky a její co největší přiblížení podmínkám tržního prostředí. Energetika v EU již vůbec nefunguje v rámci tržní soutěže a konkurence, ale je zcela zregulovaná, závislá na dotacích a na politických rozhodnutích. Čímž ve finále prokazatelně trpí jak evropský průmysl, tak evropští občané (vysoké ceny energií).

11) Dále požadujeme plošné zrušení veškerých předpisů týkajících se problematiky ESG, neboť se již ukazuje, že tato agenda je skutečně velmi silně zatěžující a v široké míře sdělovaných informací fiktivní, neodpovídající skutečnosti. Jiné kontinenty se touto cestou také nevzdávají a evropské firmy by v případě jejího nezrušení byly výrazně konkurenčně znevýhodněné.

12) Jako klíčové pro budoucí přijímání jakýchkoli dalších legislativních norem vnímáme vždy velmi podrobné studie a dopadové analýzy, které musí být vždy podrobeny odborné oponentuře z členských států a musí na to být odpovídající časový prostor. Ne jako doposud. Evropská komise by navíc neměla být nositelem a tvůrcem strategií, měla by být vykonavatelem společné vůle členských států. Tedy neměla by legislativně řešit „každý den všechna témata kontinentu, trhu a hospodářství“, tak jako doposud, ale měla by se zaměřovat na malý počet prioritních oblastí, které definuje v té době aktuální dohoda a potřeba členských

států. Oblastí, které by za své funkční období zásadně pozitivně posunula a na konci období vykazala jasný měřitelný účet.

Touto společnou iniciativou chceme pomoci evropskému hospodářskému prostoru (který původně vznikl jako Evropské společenství uhlí a oceli) a Evropské unii posunout se z již déle trvající ekonomické stagnace, zásadní přemíry neefektivní regulace a stále silně klesající konkurenceschopnosti evropských firem. Vyzýváme proto adresáty této výzvy, aby neprodleně činili aktivní kroky ve vztahu k této a podobným výzvám dalších profesních a celorepublikových svazů. Evropská unie jednoznačně potřebuje aktivní změny, a to změny směrem ke zjednodušení legislativy a procesů. Evropské firmy i občané se potřebují nadechnout a potřebují opět zažívat volné tržní prostředí, soutěžení efektivních konceptů a konkurenceschopnost. Potřebujeme se také co nejdříve dostat pryč z dosavadní nárokové/dotační ekonomiky, zpět do ekonomiky motivační, kde se daří dobrým a funkčním nápadům a ty neefektivní krachují a zanikají.

S pozdravem

Za Českou asociaci odpadového hospodářství, Ing. Petr Havelka, výkonný ředitel Asociace
Za Sdružení komunálních služeb, Bohumil Rataj, předseda Sdružení
Za Spolek veřejně prospěšných služeb, Ing. Richard Blahut, předseda Spolku
Za Sdružení výkupců druhotných surovin, Ing. Tomáš Polívka, předseda Sdružení
Za SPDS - APOREKO Svaz průmyslu druhotných surovin, Ing. Petr Šulc, výkonný ředitel Svazu

Rozdělovník:

Předsedkyně Evropské komise

Předsedkyně Evropského parlamentu

Předseda vlády České republiky

Vláda České republiky (žádáme o předání jednotlivým ministrům)

Senát Parlamentu České republiky (předsedové klubů)

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky (předsedové klubů)

Europoslanci zvolení za Českou republiku do Evropského parlamentu

<https://www.schp.cz/info/vyzva-peti-svazu-navyseni-konkurenceschopnosti>